

Ο ΕΛΛΗΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ
ΑΡΑΜΙΣ

στὴν Ἄραμιν, ὅστις μὲ τὴσὴν ἔμπνευσιν, μὲ ἀληθῆ φωνητικὴν ποιήσιν Ἕλληγος καλλιτέχγου, μὲ τοσοῦτον τάλαντον καὶ ἡλεκτρισμὸν, ἔκαμε ν' ἀντηχήσῃ ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ Μουσικὴ τῶν Ἑλληνικῶν βουνῶν καὶ κατέστησεν ἐκεῖ ἰδίᾳ αἰσθητὸν τὸν πλοῦτον τῶν Ἐθνικῶν ἡμῶν μελωδιῶν καὶ ἐξήγειρεν ἄκρατον τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ ξένου καὶ πεφωτισμένου κοινοῦ ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς ἡμῶν ποιήσεως. Καὶ ἐκ τῆς ἐπιτυχίας αὐτῆς δίκαιον εἶναι νὰ μνημονεύσῃ τις εὐφῆμῶς τοῦ ὀνόματος τοῦ Φιλέλληγος Γαλάτου κ. Βουργκῶ Λουκουθραῖ, εἰς τὴν πρὸς φυσικοὺς θησαυροὺς εὐλάβειαν, τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τοὺς ἐπιστημονικοὺς ἀγῶνας τοῦ ὁποῖου, ὀφείλεται ἡ ἐπιμελὴς Συλλογὴ τῶν δημοτικῶν ἡμῶν πρὸ πολλῶν ἐτῶν, κατόπιν ἐντολῆς τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως.

* *

Ἡ Μουσικὴ δόξα τοῦ κ. Περικλέους Ἀραβαντινοῦ, ὁμολογουμένως περιστέψεν ἐν ἔργον τελείως πρωτότυπον, φιλόπατρι καὶ ἐθνικὸν Ἕλληγος καλλιτέχγου. Ἐθνικὴ Μουσικὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι πρᾶγμα ἄγνωστον. Παρ' ἡμῖν ἀπέμειναν ὅλα ξένα, ἐν ᾧ δὲ ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις φροντίζει περὶ τῆς συλλογῆς τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν μελωδιῶν, τῆς λαϊκῆς ποιήσεως, τῶν γλωσσικῶν μας ἰδιωμάτων, οὐδεμία Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐσκέφθη νὰ ἐνθαρρύνῃ τοιαύτας μελέτας καὶ συλλογὰς. Διὰ τὰς Ἀθήνας, τὰς διατηρούσας Ὁδεῖον, Ὅμιλους Φιλομούσων,

Θέατρον Δημοτικὸν καὶ Ἐθνικόν, στρατιωτικὸς Μουσικὸς καὶ Μουσικὰ Σωματεῖα, ἡ Ἐθνικὴ Μουσική, ἧτις θὰ ἠδύνατο νὰ ἐμπνεύσῃ τοὺς Ἑλληνας διὰ μεγαλειότερα ἔργα, οὔτε καλλιεργεῖται, οὔτε εἶναι γνωστὴ. Ἡ τόσον ὠραία, τόσον πρωτότυπος, τόσον ἐλληνικὴ — Μουσική — ἀξία τῆς δημοτικῆς ἤμῶν ποιήσεως, τῆς θαυμασιωτέρας λαϊκῆς ποιήσεως, ἀπὸ τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν, ἡ μόνη Ἐθνικὴ μελωδία, παραμένει ἄγνωστος εἰς τὰς ἀνεπτυγμένας τάξεις, περιφρονουμένη, ἀπὸ δὲ τὰ Ἑλληνικὰ ἄσματα, τὰ ζῶντα ταῦτα λείψανα τῶν πρώτων μελωδικῶν ἐμπνεύσεων, τὰ ἀποκαλύπτοντα συγχρόνως τὰς παλλούσας ἐτι μορφὰς τῆς ἁρμονίας τῆς ἀρχαιότητος, τὰς στενῶς συνδεομένας μετὰ τῆς μορφῆς τῆς μητρικῆς, τῆς πρωτογόνου λυρικῆς ποιήσεως τῆς Ἑλλάδος, οὐδὲ ἤχος ἀκούεται πλέον δημοτικῆς Μουσικῆς.

Καὶ ὁ νέος λαμπρὸς αἰοῖδὸς τῆς δημοτικῆς Μούσης, ὁ πολλὸς Ἄραμις, ἀνεφάνη, διὰ νὰ μᾶς ἐνθυμῆσῃ τὴν ὑπαρξίν τῆς, ὑπαρξίν ἀληθῶς Ἐθνικῆν. Ὅσοι δὲν ἤκουσαν τὸν ὑψιπετῆ Ἑλληνα ψάλτην εἰς τὰ ἄσματα του, δυσκόλως δύνανται νὰ φαντασθῶσιν, ὅποιαν κατακτητικὴν ἐντύπωσιν προξενεῖ ἡ δημῶδης ἐλληνικὴ μελωδία, διερμηνευομένη μετ' ὑπερόχου ἰδιοφυΐας καὶ αὐτοπεποιθήσεως ὑπὸ τοῦ κ. Π. Ἀραβαντινοῦ. Τὸ μυστήριον τῆς ἐπιτυχίας του εἶναι διπλοῦν. Ὁ κ. Π. Ἀραβαντινὸς ἔχει ὠραιότατην φωνὴν βαρυτόνου καὶ ψάλλει ἐλληνικὰ τραγοῦδια εἰς τοὺς δημῶδεις αὐτῶν ἤχους. Τὸ ὠραῖον παράστημά του, οἱ γλυκεῖς αὐτοῦ ὀφθαλμοί, ἡ ἀπαλὴ φωνὴ του, ἡ τελείως βελουδίνη, τὸ μυστηριώδες θέλητρον τῶν ἀγνώστων μελωδιῶν, τὰς ὁποίας ἀναπαριστᾷ ἐνώπιον κόσμου, διψῶντος τὸ νέον, τὸ ἀνέκδοτον, τὸ πρωτότυπον, τὸ σύνολον ὅλων τῶν χαρισμάτων αὐτῶν, ἔκαμαν τὸ ὄνομα του διάσημον εἰς τὸ μέγαλον ἐκεῖνο Ἔθνος, ὅπου καὶ ἐγράφη ὅτι «*Εἰσήγαγε Μουσικὴν ἐντελὸς ἄγνωστον ἐν Ἀγγλίᾳ, τόσον ἐνδιαφέρουσαν, καθόσον ὡς γνωστὸν τὸ Μουσικὸν σύστημα, ἐδανείσθημεν ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας*», καὶ διελάλισαν ἐκεῖ τοσοῦτον ταχέως τὴν φήμην του.

Ὁ Ἄραμις ψάλλων :

«Τὰ ματάκια Σου τὰ μαῦρα
σ'ἄν γυρίσουν καί με ἰδοῦν
στὴν καρδιά μ' ἀνάθου φλόγες
καὶ ταῖς νοιώθω καὶ πηδοῦν.

✽

Κλέφταις ἦλθαν στὰ βουνὰ
Νὰ μοῦ κλέψουν ἄλογα
Κι' ἄλογα δὲν ἤθρανε
Πρόβατα μοῦ πήρανε

Πῆραν τα καὶ πᾶν, πᾶν !
Μοῦ πήραν τὸ λάγι ἄρνι
Ποῦ εἶχε τὸ χρυσὸ μαλλί !

✽

Θὰ μάσω ξύλα ἀπ' τὸ βουνὸ
Καὶ φλόγα ἀπ' τὴν καρδιά μου
Καὶ δάκρυα πὸ τὰ μάτια μου
Γιὰ νὰ λουσθῆς κυρά μου . . .

Ὅλα αὐτὰ τὰ τραγουδάκια, τὰ γεμάτα τρυφερότατα ἄρωμα ἀπὸ τὴν ποιητικὴν Ἑλληνικὴν ζωὴν τῶν ἀγνῶν λαϊκῶν αἰσθημάτων καὶ παθῶν, καθὼς καὶ ἄλλα χορευτικὰ καὶ ἀναστενακτικὰ, πλήρη ἀπὸ τρυφεράν περιπάθειαν, ἁρμονίαν μεγαλοπρεπῆ καὶ ὑψιπέτιδα ποιήσιν, ὡς εἶναι τὸ θαυμασίον τραγοῦδι τοῦ Αἰετοῦ, τὸ ἄσμα, τ' ὅποιον ἀντηχοῦν εἰς τὰ χεῖλη ὅλης τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν ὁρέων τῆς Μάνης ἢ ἀνὰ τὰς ἀκτὰς τῶν νήσων τοῦ ἀρχιπελάγους, ἀπέδωκε τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὴν εὐγενεστέραν φυλὴν τοῦ δυτικῶν πολιτισμοῦ, τὸ κατ' ἐξοχὴν ἄσμα τῶν κλεφτῶν, ἄσμα τρομακτικῶς καὶ παθητικώτανα συγκινητικὸν ἐν τῇ ἀγερώχῳ καὶ ἀρρενωπῇ ἀπλότητί του, ὅλα αὐτὰ τραγουδῶν ὁ κ. Ἀραβαντινός, σ'ἄς μεταφέρει διὰ τῆς μελωδικωτάτης φωνῆς του, συγκεκινημένους καὶ σχεδὸν δακρύνοντας εἰς τὸν μαγικὸν κόσμον τῆς Ἐθνικῆς ἐποποιΐας τῶν τελευταίων αἰώνων, εἰς τὸν ἄβροπλαστον κόσμον τῶν αἰθερίων αἰσθημάτων τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς φιλοπατρίας, τὰ ὅποια, ὡς πολὺ εὐμορφα ἔγραψεν ὁ εὐφάνταστος δημοσιογράφος καὶ εὐφυῆς φίλος κ. Γ. Φραγκοῦδης, τόσον ἀπαρκαμίλλως ἐξύμνησεν ἡ δημοτικὴ Μοῦσα φυλῆς, ἧτις ἐθέριμανεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς τὰ ὠραιότερα ἰδεώδη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΡΣΕΝΗΣ